

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคธาลัสซีเมียเป็นโรคโลหิตจางเรื้อรังที่มีการถ่ายทอดทางพันธุกรรม ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขที่พบบ่อยในหญิงตั้งครรภ์ของประเทศไทยอีกโรคหนึ่ง จากผลการสำรวจพบว่า ประเทศไทยมีประชากรที่มียีนผิดปกติที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียมากถึงร้อยละ 30-40 ของประชากรไทย คือประมาณ 18 - 24 ล้านคน ทำให้โอกาสที่บุคคลที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียจะแต่งงานกันเองเป็นไปได้สูงมาก มีการคาดการณ์ว่าหญิงตั้งครรภ์ประมาณ 50,000 คน หรือประมาณร้อยละ 5 เป็นการตั้งครรภ์ที่เสี่ยงต่อการมีบุตรเป็นโรคธาลัสซีเมีย (จารุณี ชัยชาญชีพ, 2541; บุญเชียร ปานเสถียรกุล, 2546; รัตนา สีนุภัก และคณะ, 2546; วรวรรณ ตันไพจิตร, 2546) การเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียนั้นส่งผลกระทบต่ออย่างมากทั้งต่อตัวหญิงตั้งครรภ์เองและทารกในครรภ์ไม่ว่าจะเป็นภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย การตกเลือดก่อนและหลังคลอด การมีน้ำหล่อทารกในครรภ์น้อยกว่าปกติ (Oligohydramnios) อาการบวมและมีความดันโลหิตสูงร่วมกับการตั้งครรภ์ชนิดรุนแรงน้อย (Mild Pre-Eclampsia) และชนิดรุนแรงมาก (Severe Pre-Eclampsia) นอกจากนี้ยังพบปัญหาแทรกซ้อนระหว่างการคลอด โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการคลอดติดขัด (สุทัศน์ พุเจริญ และปราณี พุเจริญ, 2537, หน้า 222-225; อีระ ทองสง, 2536, หน้า 187-197) สำหรับทารกในครรภ์ หากหญิงตั้งครรภ์มีภาวะโลหิตจางมาก ทารกอาจมีการเจริญเติบโตช้าในครรภ์หรือคลอดก่อนกำหนดได้ (อีระ ทองสง, 2536) นอกจากนี้หากทารกในครรภ์เป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดฮีโมโกลบินบาร์ท ไฮดรอปฟีตัลลิส (Hb Bart's Hydrop Fetalis) ทารกจะมีอาการขาดออกซิเจนตั้งแต่ออยู่ในครรภ์ และอาจจะมีอาการหัวใจวาย ส่วนในกรณีที่ทารกเป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดเบต้าธาลัสซีเมีย (β -Thalassemia) ทารกอาจแสดงอาการเมื่ออายุ 2-3 เดือนโดยมีอาการซีดและแสดงอาการมากขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น หากไม่ได้รับการรักษาที่ดีอาจเสียชีวิตตั้งแต่อายุยังน้อย (วิรัช เหล่าสมบัติ, 2541)

นอกจากการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาวะสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ดังได้กล่าวมาแล้ว ยังมีผลกระทบทางด้านจิตใจและอารมณ์ของหญิงตั้งครรภ์เป็นอย่างมากอีกด้วย โดยทั่วไปหญิงตั้งครรภ์ส่วนใหญ่มักมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของทารกในครรภ์อยู่แล้ว (Glazer, 1980 อ้างถึงใน มณีภรณ์ โสมานุสรณ์, 2536) เมื่อมี

ภาวะแทรกซ้อนที่อาจมีผลกระทบต่อทารกในครรภ์เกิดขึ้นก็จะทำให้หญิงตั้งครรภ์มีความวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้น หญิงตั้งครรภ์บางรายเมื่อทราบว่าตนเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียจะมีความวิตกกังวลมาก เครียดจัด นอนไม่หลับ ทุกข์ทรมานมาก (วิชัย เหล่าสมบัติ, 2541; สุขศิริ ประสมสุข, 2547) เกิดความวิตกกังวลว่าอาจถ่ายทอดโรคไปสู่ทารกในครรภ์ ทำให้ทารกคลอดออกมามีสุขภาพไม่แข็งแรง มีความพิการหรือเสียชีวิต (Kanokpongsakdi et al., 1990, p. 10) ซึ่งความเครียดและความวิตกกังวลเหล่านี้มีผลต่อกระบวนการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกได้ (พรรณวิไล ศรีอาภรณ์, 2537) ดังเช่นการศึกษาของ กนกทิพย์ คุณะวนิชพงษ์ (2530) ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและบุตรในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง พบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและบุตร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพร แก้วศิริวรรณ (2545) ที่พบว่า ความวิตกกังวลเกี่ยวกับสถานะของบุตรในครรภ์มีส่วนในการอธิบายความแปรปรวนของสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ จึงอาจกล่าวได้ว่าหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียและมีความวิตกกังวลต่อการตั้งครรภ์และสถานะของบุตรในครรภ์อาจส่งผลกระทบต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ได้

สัมพันธ์ภาพระหว่างบิดา มารดาและบุตรมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของทารกทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและบุคลิกภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและบุตร ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ทารกยังอยู่ในครรภ์มารดาและพัฒนาต่อเนื่องไปจนถึงระยะคลอดและหลังคลอด การที่มารดาและทารกมีความรักใคร่ผูกพันที่มั่นคงต่อกัน ย่อมเป็นรากฐานสำคัญทางสังคมของทารก ทำให้ทารกมีการเจริญเติบโต มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมที่เหมาะสม (กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, 2529) เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพที่ดีในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม มีความไว้วางใจในตนเองและผู้อื่น ในอนาคต เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีจิตใจมั่นคง สามารถให้ความร่วมมือและให้การช่วยเหลือผู้อื่นได้ดี (Silverman & Schult, 1994) สำหรับผู้เป็นมารดาเองก็มีสุขภาพจิตดี มีการปฏิบัติตนในขณะตั้งครรภ์ได้อย่างเหมาะสม ยอมรับการตั้งครรภ์และสามารถปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาได้เป็นอย่างดี (Rubin, 1975; Riesch & Munns, 1984; Kemp & Page, 1987; Muller, 1992)

ได้มีผู้สนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการสัมพันธ์ภาพระหว่างหญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ไว้มากมายเช่น อายุของหญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์และการดิ้นของทารกในครรภ์ การวางแผนการตั้งครรภ์ อึดมโนทัศน์ เจตคติต่อการตั้งครรภ์ ภาวะสุขภาพระหว่างตั้งครรภ์ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว และแรงสนับสนุนจากคู่สมรส เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผล

ต่อการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างหญิงตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ทั้งสิ้น ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งในและต่างประเทศพบว่ามีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์หลายปัจจัยดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นในหญิงตั้งครรภ์กลุ่มต่าง ๆ เช่น กนกทิพย์ คุณะวนิชพงษ์ (2530) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและบุตรในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง รพีพรรณ เรื่องเดชอนันต์ (2539) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการตั้งครรภ์กับสัมพันธ์ภาพต่อทารกในครรภ์ของหญิงครรภ์แรก พัชรา เกษมสุข (2543) ศึกษาสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในมารดาวัยรุ่นครรภ์เดียวและครรภ์แรก นพรัตน์ แก้วบุญเรือง (2544) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความรักใคร่ผูกพันระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ปกติ สุพร แก้วศิริวรรณ (2545) ศึกษาความวิตกกังวลกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ปกติ เป็นต้น แต่ยังไม่มีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียมาก่อน โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เช่น การที่คู่สมรส หรือตัวหญิงตั้งครรภ์เองมีญาติพี่น้องเป็นพาหะหรือเป็นโรคธาลัสซีเมียมาก่อน การเข้ารับการตรวจคัดกรองและการรับทราบผลเลือดของคู่สมรส รวมถึงการสนับสนุนจากคู่สมรส เป็นต้น การศึกษาเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมียส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการตรวจเลือดคัดกรองและให้ความรู้เรื่องโรคและการถ่ายทอดโรคจากแม่สู่ลูกให้แก่มารดา (เกสร บุญรักษโยธิน และยินดี น้ำเพชร, 2546; รัตนา สีนุรักษ์ และคณะ, 2546; Cheng, 1999; Wanapirak et al., 1998; Nathalang, Amutti, & Nillakupt, 2004; Sirichotiyakul, Tantipalakorn, Sa-nguanseemsri, Wanapirak, & Tongsong, 2004) และการให้คำปรึกษาทางสุขภาพเพื่อลดความวิตกกังวลในหญิงตั้งครรภ์เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย (วิธานูช มิตรารัตน์, 2343)

เนื่องจากโรคธาลัสซีเมียถือเป็นปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของแม่และเด็กที่สำคัญยิ่งของประเทศไทยดังกล่าวไว้ในตอนต้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงลักษณะของสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจคัดกรองพบว่าเป็นพาหะโรคธาลัสซีเมีย และเนื่องจากโรคนี้ถือเป็นโรคโลหิตจางทางพันธุกรรม พ่อแม่ที่เป็นพาหะสามารถถ่ายทอดยีนผิดปกตินี้ไปสู่บุตรหลานได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าปัจจัยทางด้านครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะโรคธาลัสซีเมียมีความสัมพันธ์ต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์หรือไม่อย่างไร รวมถึงความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้พยาบาลและบุคลากรทางด้านสาธารณสุข เกิดความเข้าใจในสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

มากขึ้น อีกทั้งนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างโปรแกรมเฉพาะที่จะช่วยให้หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียสามารถปฏิบัติพัฒนากิจของหญิงตั้งครรภ์ได้อย่างสมบูรณ์ และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียและบุตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย
2. เพื่อศึกษาความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ประวัติพันธุกรรมโรคธาลัสซีเมียในครอบครัว การทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี และการสนับสนุนจากสามี กับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์
5. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านครอบครัว และความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ต่อการทำนายสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ประวัติพันธุกรรมโรคธาลัสซีเมียในครอบครัว การทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี และการสนับสนุนจากสามี มีความสัมพันธ์กับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย
2. ความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียมีความสัมพันธ์ทางลบกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์
3. ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ประวัติพันธุกรรมโรคธาลัสซีเมียในครอบครัว การทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี การสนับสนุนจากสามี และความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์สามารถร่วมกันทำนายสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาในหญิงตั้งครรภ์ที่มารับบริการฝากครรภ์ที่แผนกฝากครรภ์ของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จ. ชลบุรี ซึ่งได้รับการตรวจเลือดคัดกรองและการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

ตัวแปรในการวิจัย

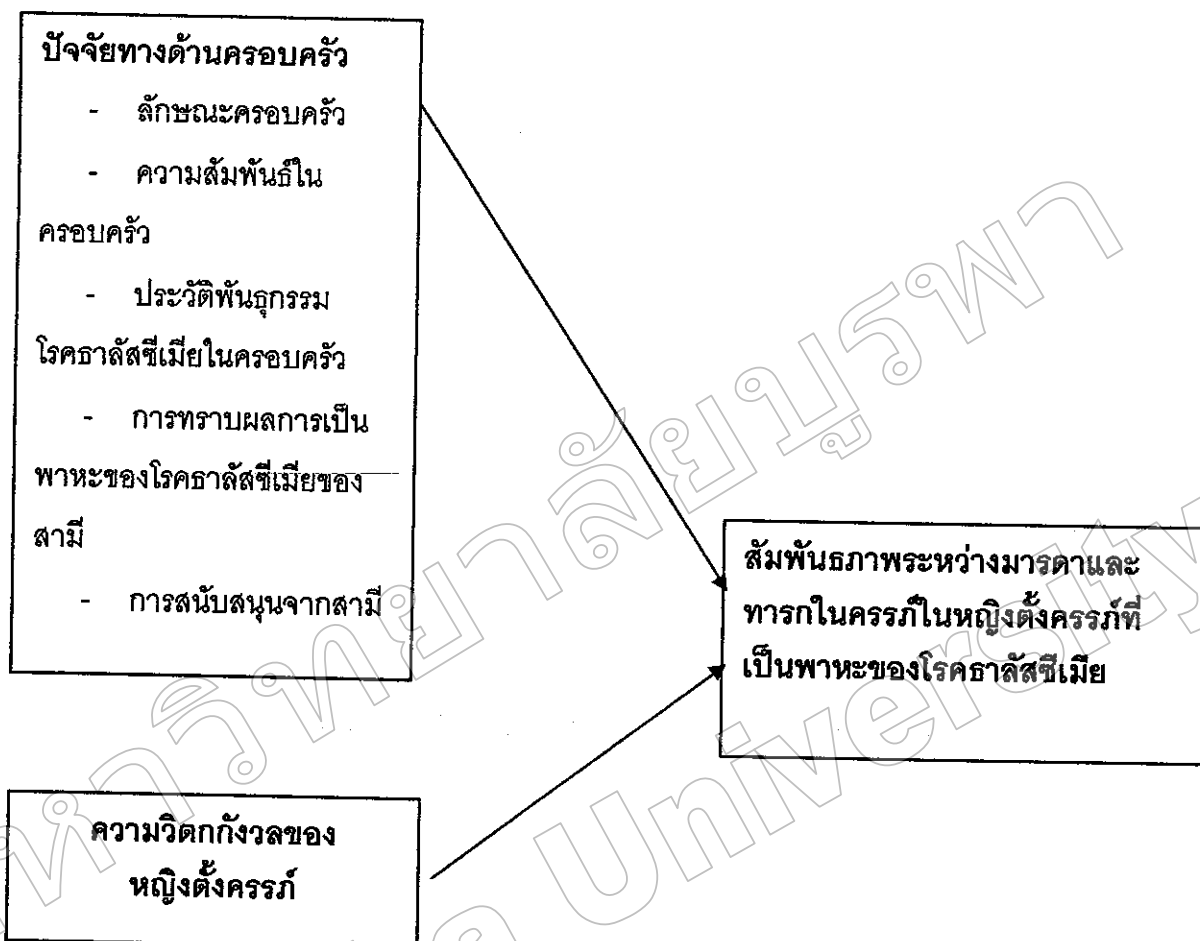
ตัวแปรต้น

1. ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ประวัติพันธุกรรมโรคธาลัสซีเมียในครอบครัว การทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี และการสนับสนุนจากสามี
2. ความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์

ตัวแปรตาม ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ของแครนลีย์ เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ โดย แครนลีย์ (Cranley, 1981, pp. 281-284) ได้อธิบายพฤติกรรมและความรู้สึกที่หญิงตั้งครรภ์แสดงออก อันบ่งชี้ถึงความรักใคร่ผูกพันระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่มีต่อทารกในครรภ์ หรือสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ โดยการแสดงออกในด้านต่าง ๆ 5 ด้านคือ การมีปฏิสัมพันธ์กับทารกในครรภ์ การอุทิศตนเพื่อทารกในครรภ์ การยอมรับความเป็นบุคคลของทารกในครรภ์ การสนใจคุณลักษณะและรูปร่างหน้าตาของทารก และการแสดงบทบาทการเป็นมารดา โดยศึกษาตัวแปร ปัจจัยด้านครอบครัว อันประกอบด้วย ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ประวัติพันธุกรรมโรคธาลัสซีเมียในครอบครัว การทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี และการสนับสนุนจากสามี และความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะของครอบครัว หมายถึง ลักษณะของกลุ่มคนที่อยู่รวมกันในบ้านเดียวกัน แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ
 - 1.1 ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่มีสมาชิกประกอบด้วย บิดา มารดา และบุตรเท่านั้น
 - 1.2 ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่มีสมาชิกประกอบด้วย บิดา มารดา และบุตรและเครือญาติของฝ่ายบิดา หรือฝ่ายมารดา หรือทั้งสองฝ่าย อาศัยอยู่ร่วมกัน
2. ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ที่สมาชิกในครอบครัวมีต่อกัน ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติอันเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวให้ความรัก ความใกล้ชิดสนิทสนม มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดร่วมกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว มีการสื่อสาร แลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน และมีการช่วยเหลือเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน วัดโดยแบบวัดที่ดัดแปลงจากแบบวัดความสัมพันธ์ในครอบครัวของ อุไรวรรณ ชัยชนะวิโรจน์ (2543)

3. ประวัติพันธุกรรมโรคธาลัสซีเมีย หมายถึง การที่หญิงตั้งครรภ์ทราบว่า มีญาติพี่น้องหรือสมาชิกในครอบครัวของตนเองที่มาจากบรรพบุรุษเดียวกัน เป็นพาหะหรือเป็นโรคธาลัสซีเมียหรือไม่

4. พาหะของโรคธาลัสซีเมีย หมายถึง หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจเลือดคัดกรองการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียตามแนวทางการปฏิบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา โดยการตรวจหาค่า OF/ DCIP ในการฝากครรภ์ครั้งแรก หากพบว่าตัวใดตัวหนึ่งให้ผลเป็นบวก ก็ทำการตรวจ Hemoglobin typing ในลำดับต่อไป ซึ่งเป็นการหาชนิดของพาหะของโรคธาลัสซีเมียร่วมกับการวินิจฉัยยืนยันจากแพทย์ว่าเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียชนิดใด

5. การทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี หมายถึง การที่หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียได้รับการแจ้งผลการตรวจคัดกรองของสามีว่าเป็นหรือไม่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

6. การสนับสนุนจากสามี หมายถึงการที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับความรัก ความเอาใจใส่ การยกย่อง ไว้วางใจ การช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่ทำเป็นจากสามี วัดโดยใช้แบบวัดการสนับสนุนจากสามีที่ เกียรติกำจร กุศล (2536) สร้างขึ้น จากกรอบแนวคิดการสนับสนุนทางสังคมของ เฮาส์ (House, 1981)

7. ความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ หมายถึง ภาวะที่หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกไม่สบายใจ กระวนกระวายใจ และหวั่นวิตกว่าจะมีอันตรายเกิดขึ้นโดยมีการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งวัดโดยใช้แบบวัดความวิตกกังวลของ สไปล์เบอร์เกอร์ (Spielberger, 1970)

8. สัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมของหญิงตั้งครรภ์ที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยเชื้ออาหารต่อทารกในครรภ์ การรับรู้และชื่นชมต่อพฤติกรรมของทารกในครรภ์และการกระทำบทบาทมารดาอันเป็นการบ่งบอกถึงปฏิสัมพันธ์ของความรักที่มีต่อบุตรในครรภ์ โดยดัดแปลงจากแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ที่ พนิดา ศิริอำพันธ์กุล (2543) สร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดของ แครนลีย์ (Cranley, 1981)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ในการจัดบริการพยาบาลที่จะช่วยให้หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียสามารถพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ได้อย่างสมบูรณ์
2. เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการให้การพยาบาลที่มีประสิทธิภาพแก่หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียตลอดจนประชาชนทั่วไป
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารกในครรภ์ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียในประเด็นอื่น ๆ ที่ลึกซึ้งมากขึ้นต่อไป